is om alle diergroepen en planten in te voeren. De waarnemingen worden dan altijd doorgegeven aan de verschillende PGO's. Indien de techniek niet mee wil werken, zal Landkaartje nog naast het nieuwe programma blijven draaien. In de volgende nieuwsbrief is hierover ongetwijfeld meer te lezen.

Ook kan je waarnemingen doorgeven via www.waarneming.nl. Deze is op dit moment al erg uitgebreid met de verschillende diergroepen en planten groepen waaronder kranswieren. Je kunt er voor kiezen of je wilt dat je waarnemingen worden doorgegeven aan de verschillende PGO's. Vergeleken met Landkaartje is waarneming.nl op dit moment nog net iets minder handig in gebruik.

Gaffellibellen langs de Swalm; Een tweede populatie voor NL

Op 24 juli 2006 werd door ondergetekende een tweetal mannetjes van de Gaffellibel (*Ophiogomphus cecilia*) waargenomen langs de Swalm in Midden-Limburg en kon tevens een larvenhuidje worden verzameld. Vervolgens werd ook door Rob Geraeds een larvenhuidje gevonden en konden tijdens een gezamenlijke inventarisatie maximaal acht mannetjes worden waargenomen in verschillende kilometerhokken.

Mannetje Gaffellibel langs de Swalm, juli 2006 (Victor van Schaik).

De laatste waarneming langs de Swalm stamt uit 1936 (Geijskens & van Tol, 1983). Dit was lange tijd de laatste waarneming in Nederland, waarna de soort achtereenvolgens opdook langs de Geleenbeek en de Roer.

De Roer gold tot op heden als enige vindplaats van de Gaffellibel in Nederland. Na de ontdekking (Geraeds & Hermans, 2000) en de eerste vondsten van larvenhuidjes (van Schaik & Geraeds, 2001) is de populatie langs de Roer nauwkeuriger onderzocht (Geraeds & van Schaik, 2005). Inmiddels is een vaststaand traject van de Roer m.b.v. een boot gedurende vijf achtereenvolgende jaren onderzocht op de aanwezigheid van larvenhuidjes.

De vondsten van larvenhuidjes langs de Swalm geven aan dat hier een populatie aanwezig is. De soort is op z'n minst enkele jaren onopgemerkt aanwezig geweest, gezien de ontwikkelingstijd van twee tot vier jaar. Het is dan ook zeker niet ondenkbaar dat ook andere stromende wateren (Maas/zijbeken) inmiddels zijn gekoloniseerd of binnen enkele jaren gekoloniseerd gaan worden (zie ook Krekels & Kalkman, 2002).

Opmerking: t.z.t. zal een uitgebreider artikel over de Gaffellibel langs de Swalm verschijnen in het Natuurhistorisch Maandblad.

Geijskes, D.C. & J. van Tol, 1983. De Libellen van Nederland. KNNV, Hoogwoud.
Geraeds, R.P.G. & J.T. Hermans, 2000. De Gaffellibel (*Ophiogomphus celilia,* Fourcroy, 1785) langs de Roer. Natuurhistorisch Maandblad 89(12): 254-259.
Schaik, V.A. van & R.P.G. Geraeds, 2001. Eerste vondsten larvenhuidjes Gaffellibel in Nederland. Natuurhistorisch Maandblad 90(9): 166-167.
Geraeds, R.P.G. & V.A. van Schaik, 2005. Ecologische aspecten van de levenswijze van de Gaffellibel langs de Roer. Inventarisaties van larvenhuidjes in 2002 en 2003 en een vergelijking van inventarisatiemethoden. Natuurhistorisch Maandblad 94(1): 1-6.
Krekels, R. & V. Kalkman, 2002. Gaffellibel. In: Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse libellen (*Odonata*). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey -Nederland, Leiden.

Een verzoek aan de libellenwerkgroepen!!!

Op de achterkant van deze libellennieuwsbrief staan 22 libellenwerkgroepen vermeld. Sommige werkgroepen zijn erg actief. Anderen wat minder. Toch komt er wel heel erg weinig kopij binnen voor de NVL-nieuwsbrief. Deze keer waren het gelukkig de libellenwerkgroepen uit Drenthe en Friesland die een stukje verzorgden. Volgens mij moet het goed mogelijk zijn om per werkgroep ieder jaar twee van deze stukjes aan te leveren. Vooral met de zomers die we afgelopen jaar en dit jaar hebben gehad, is er naar mijn idee genoeg te melden vanuit alle hoeken van Nederland. Zeldzaamheden, voortplanting van opmerkelijke soorten, gekke waarnemingen (zie pagina 4 en 5) enz. Vooral als je direct betrokken bent bij een waarneming of een klein onderzoekje, is een half A4-tje zo vol getypt. De volgende sluitingsdatum voor de aanlevering van kopij is 1 december 2006. Ik hoop op veel inzendingen!!!

Roelof Jan Koops